

[Karl Olsen.]

Afgørelser vedrørende Byggeriet skulde træffes efter generelle Retningslinier i Modsætning til, som det er Tilfældet i Øjeblikket, efter et individuelt Skøn af Embedsmænd. Der er, saaledes som det ligger i Øjeblikket, ingen virkelig Mulighed for Lovgivningsmagten for at kontrollere den Administration, der finder Sted inden for Byggenævnet. Det er sikkert rigtigt, som den højtærede Minister siger, at Afgørelserne træffes ud fra strengt saglige Hensyn, men der er ingen Mulighed for os, der repræsenterer Lovgivningsmagten, til i Enkeltheder at kontrolere, hvori de forskellige Grunde bestaar, som er afgørende for de forskellige Tildelinger. Det vilde være en stor Fordel, hvis man kunde faa gennemført en Ordning af den skitserede Karakter. Man vilde ogsaa derved komme bort fra det usmagelige System, at Erhvervslivets Repræsentanter tvinges til at tale deres Sag i Nævn, antichambriere hos Embedsmændene, for at faa deres Sager fremmet. Den nye Ordning, som den højtærede Minister har skabt, betyder jo ikke nogen Ændring af principiel Karakter. Jeg vil i høj Grad indrømme, at det betyder en stor Lettelse for Erhvervslivet, at man har oprettet disse Kontorer Vest for Store Bælt, men nogen principiel Ændring er det ikke; det betyder kun, at man har delt Byggenævnet, der hidtil udelukkende har resideret i København, i en Række Afdelinger ud over Landet; Behandlingen af Sagerne er jo den samme, som den hidtil har været.

Vi lægger Vægt paa, at dette Lovforslag indeholder en Paragraf, der bestemmer, at Afgørelsen af Projekterne træffes i Købstæderne og Amterne i Overensstemmelse med de generelle Retningslinier. Vi har fra konservativ Side ved adskillige Lejligheder rejst det Krav, at man skulde lægge Administration af Byggeriet, Tildelingen af Byggetilladelser, ud i Købstæderne, ud i Amterne. Et Projekt kan efter Forslaget ikke afvises, hvis det er i Overensstemmelse med de generelle Retningslinier. Denne Tanke hilser vi med stor Tilfredshed, idet vi lægger megen Vægt paa, at der herigennem er skabt en Sikring af det private Byggeri. Det er, mener vi, tvivlsomt, om Erhvervsbyggeriet helt bør ligge under Ministeriets Afgørelse.

Vi er helt og fuldt enige i Princippet i Lovforslaget, sagde jeg, men der er mange Enkeltheder, som vi kunde ønske at drøfte i et Udvalg. Gennemførelsen af dette Forslag vil betyde en Reduktion af en meget stor Administration — om ikke en fuldstændig Nedlæggelse, saa i alt Fald en meget

betydelig Reduktion; men som jeg nævnte før, bevarer Lovforslaget Centraladministrationens Magt over Erhvervsbyggeriet. Muligheden for en delvis Afvikling af denne Myndighed bør efter vor Opfattelse ogsaa undersøges i Udvalget. Det er rigtigt sagt, at Boligbyggeriet er det store Problem, men man maa ikke glemme Erhvervsbyggeriet, det er trods alt det, der er Forudsætningen for, at en virkelig Genopbygning kan finde Sted. Det er sagt, at man kan ikke leve af at barbære hinanden, men man kan heller ikke leve af at bygge Boliger for hinanden. Naar jeg meget gerne ser skabt en friere Stilling for Erhvervsbyggeriet, end Forslaget forudsætter, er det, fordi den nuværende Ordning har en Tilbøjelighed til at favorisere de store koncentrerede Virksomheder paa de mindres, de mellemstores og de ganske smaas Bekostning — det er jo navnlig disse sidste Kategorier, der præger Provinsens Erhvervsliv.

Men vi ønsker altsaa meget gerne at drøfte dette Lovforslag. Vi er paa Forhaand meget velvilligt indstillet over for Principperne i Forslaget; selv om der er mange Enkeltheder deri, som vi vilde have formet anderledes, hvis vi skulde have formet Forslaget, er dog Principperne, hvorpaa det bygger, det afgørende, og dem hilser vi med Tilfredshed og vil gerne medvirke til en Løsning paa disse Princippers Grund.

Jeg kan i øvrigt tiltræde den ærede socialdemokratiske Ordførers Synspunkt, at dette Lovforslag bør henvises til Behandling i Udvalget vedrørende Vareforsyningsloven.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag.

Jørgen Jørgensen: Selve det Princip, som jeg forstaar ligger til Grund for Lovforslaget: at finde frem til visse generelle Regler for Byggeriet, med Hensyn til hvem der kan komme i Betragtning, er jeg Tilhænger af, men jeg er ikke saa overbevist om, at Forslaget, saaledes som det her foreligger, kan løse Problemet. Jeg forstaar, at man tilstræber, der skal fastsættes bestemte Normer for, hvilket Byggeri man vil søge fremmet — det mente jeg i øvrigt, man gjorde allerede. Dette vil naturligvis være meget ønskeligt i saa vid Udstrækning, som det lader sig gøre, men man skal ogsaa passe paa ikke at skrue Bestemmelserne paa dette Omraade ind i en saa ensartet Ramme, at de ikke kan imødekomme det berettigede Hensyn til de praktiske Forhold.

Jeg er heller ikke saa overbevist om, at Forslaget vil bringe den meget store